Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 248. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 26-го ЛИСТОПАДА 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 26, 1980 No. 248. VOL. LXXXVII

УКРАЇНЦІ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ СТУРБОВАНІ ВИСЛІДАМИ XIII КОНҐРЕСУ

Філядельфія, Па. (В.-УККА). — У понеділок, 17-го листопада ц.р., відбулося засідання Управи Відділу Українського Конгресового Комітету Америки у Філядельфії, в центрі нарад якого була велика турбота за долю Централі УККА та правопорядку в організованому житті українського громадянства. Віра в можливість наладнання розбіжностей, що зайшли на останньому Конґресі Українців Америки, дала можливість Управі Відділу намітити загально-громадську діяльність Відділу на найближчий час, що зокрема включає підготову до Загальних Зборів Відділу, відзначування роковин 22-го Січня та влаштування Свята Шевченка.

Навіть величаві святкування Листопадового Чину в днях 1-го й 2-го та 8-го листопада, з участю таких першоклясних мистецьких одиниць, як унікальний в історії українського хорового мистецтва Візантійських хор з Голляндії, під кермою проф. д-ра Мирослава Антоновича, враз із сольовими виступами тенора-бандуриста Володимира Луцева з Англії та концертового піяніста Іринея Жука з Монтреалю, виступ яких не мав належної уваги з огляду на затривоження вислідами XIII-го Конґресу Українців Америки, що відбувався саме в Філядельфії. Зібрані члени керівних органів Відділу УККА вислухали з великою увагою звітів делеґатів Відділу УККА на Конгрес, Мирона Баранецького й інж. Михайла Нича, як і делегата від Платників УНФонду Петра Ґенгала, з доповненням їх звітів інформаціями голови Відділу проф. д-ра Петра Стерча, який заступав Відділ УККА в Номінаційній комісії Конґресу.

Після широкого обміну думок і глибокої аналізи ситуації, Управа Відділу УККА у Філядельфії прийняла одноголосно таке становище до подій та рішень на XIII-ому Конґресі Українців Америки:

„Управа Відділу Українського Конгресового Комітету Америки у Філядельфії прилюдно виявляє глибоку турботу організованого у Відділу УККА українського громадянства з приводу глибоких розходжень, що зайшли на XIII-ому Конґресі Українців Америки, які то розходження довели до дуже шкідливої деконсолідації у керівних органах Централі Українського Конгресового Комітету Америки на радість ворогів української справи.

Над доконаною деконсолідацією уболіває українське громадянство тим більше, що ювілейний Конґрес відбувався у нашому місті Братньої Любови; тим більше, що доконано її по одному році успішно завершеної консолідації в 1979 році, після подібних розходжень на IX Конгресі в 1964 році; тим більше, що не було ґрунтовних розходжень поміж спірними сторонами у справі основних цілей і завдань самого Українсь-

(Закінґення на стор. 3)

КҐБ РОЗГРОМИЛО НОВАТОРСЬКЕ ВИДАННЯ

Москва. — Група московських письменників на чолі з Євгенієм Поповим звернулася до міської управи в Москві з проханням уможливити їй видавання літературних творів з новаторськими тенденціями, яких не хотять друкувати партійні журнали й видання. Ця група також плянувала створити літературно-мистецький клюб для видавання таких творів та для вільної мистецької дискусії серед письменників і мистців.

Сім ініціяторів тих заходів КҐБ арештувало здебільшого на вулицях Москви, а в їхніх квартирах переведено основні ревізії, забрано всі їхні рукописи та матеріяли до нових творів. Серед матеріялів знайдено листи й списки осіб, які мали дальше відношення до тих заходів або сприяли їм. Серед тих людей почали органи КҐБ ревізії.

Минулого року велике зрушення в Москві викликав виданий за кордоном збірник „Метрополь", у якому були поміщені твори багатьох російських письменників, між ними відомих авторів. Збірник цей мав виключно літературно-мистецький характер, але не був переданий партійній цензурі для контролі, через те, що в Москві він появитися не міг. Після його появи за кордоном органи КҐБ почали переслідувати авторів матеріялів того збірника, а видавництва, які всі є в руках комуністичної партії відмовлялися від друку їхніх творів. Декого з тих авторів усунено зі Спілки совєтських письменників, монопольної орґанізації, яка диктує літературним життям СССР.

Шість інших членів групи ініціяторів, яких також арештовано, належали до молодшої ґенерації російських письменників. Ними були: Микола Климентович, 30-річний автор коротких оповідань та п'єс, Євгеній Харітонов, 40-річний поет, Владімір Кормер, якого твори появилися за кордоном у виданні одного з паризьких видавничих домів, Филип Берман, автор оповідань з життя жидівської національної групи в СССР та Дімітрій Прігов, актор, режисер і театральний критик та Євгеній Козловський, директор театру і автор повісті, якої друк відкинули комуністичні видавництва.

У МАДРИДІ ЗСА ПОСИЛЮЮТЬ НАТИСК НА СССР

Мадрид, Еспанія. — Десять тижнів, спершу на підготовчій нараді, а опісля від 11-го листопада на властивій Гелсінкській конференції в Мадриді, тривали завзяті суперечки й конфлікти. Представники Совєтського Союзу намагалися перемінити конференцію в Мадриді на форум своєї пропаґанди. Коли ж їм це не вдалося, вони злагіднюють свою поставу під натиском ЗСА та інших західніх країн.

Американська делеґація в Мадриді розпочала нову стадію конференції висуванням конкретних випадків, в яких Москва всупереч зобов'язанням, прийнятим у Гельсінках, переслідувала людей і цілі родини. На вимоги американської делеґації, які представив Джером Шестак, совєтський представник С.А. Кондрачєв, генерал КҐБ, заявив: „Чим більше буде проспе-рувати детант, тим більше буде просперувати „третій кошик". Ті кола, які не бажають детанту, зменшують можливості застосування вимог „третього кошика".

Амбасадор Шестак подав прізвища 15-ох осіб — українців, вірменів, жидів, литовців, лотишів і естонців, — яких безправно переслідують в СССР, або не дозволяють їм виїхати за кордон.

„Деякі обмеження заіснували як відповідь тим народам, які піднесли справу Афганістану. Але я не можу повірити, що деякі сиґнатори (Гельсінкських кінцевих домовлень) могли б у такий спосіб тримати закладниками еміґрантів", — сказав Шестак.

В Компартії Польщі проходить чистка

Варшава, Польща.—Пресові агентства і численні кореспонденти інформують з Варшави, що в польській Комуністичній партії пройшла широкозакроєна чистка в наслідок якої чотири міністри втратили свою посаду, а багато осіб були пересунені на інші становища. Крім того принаймні 18 перших секретарів у 49-ох округах втратили ласку в нового керівництва Компартією і були замінені іншими особами.

Численні політичні спостерігачі на Заході твердять, що про чистку вже раніше говорилося в Польщі, бо закулісами проходили численні наради, починаючи від Політбюра і кінчаючи на партійних клітинах внизу.

Міністерські пости втратили: Юзеф Барщ, міністер будівництва, Марія Мельчарек, міністер соціяльних справ, Маріян Сливіньскі, міністер здоров'я, Мацєй Вировскі, міністер без теки, якого вживали в останньому часі для переговорів між урядом і робітниками, коли в Польщі розпочалися страйки, які, як відомо, довели до створення незалежної профспілки „Солідарносьць". Найбільшою, однак, несподіванкою було назначення нового заступника прем'єр-міністра, що ним став католицький активіст Єжи Оздовскі. Оздовскі, якому минуло 55 років життя, економіст і богослов по фаху, який ще недавно викладав богословію на католицькому університеті в Люблині. Лідер католицької організації „Знак", до якої належав також новий заступник прем'єра заявив, що перед назначенням Оздовскі зустрічався з першим секретарем польської Комуністичної партії Станіславом Канею і примасом Римо-Католицької Церкви в Польщі кардиналом Стефаном Вишиньским.

Польські і закордонні спостерігачі уважають, що Каня намагається створити уряд національної єдности, включаючи до нього осіб з усіх прошарків життя, включно з Церквою, яка в Польщі має великий, а подекуди навіть рішаючий вплив на суспільство. Уряд, на думку цих спостерігачів, буде тоді опиратися на Компартію, Церкву і профспілки та матиме, очевидно, більше авторитету в народі. Теоретичні міркування на цю тему вже раніше появлялися на сторінках органу Компартії „Трибуна Люду", хоч у зв'язку зі страйкама робітників, не було доброї нагоди і клімату для реалізації цього пляну.

Чи цією чисткою закінчується процес розладу у Польщі? Ні, — кажуть політичні аналітики, бо профспілка „Солідарносьць" все ще має труднощі на провінції, а Москва і сателітні країни продовжують висловлювати незадоволення розв'язкою робітничого питання в Польщі.

ДЕЛЕҐАТИ ЗСА ТА ІНШИХ КРАЇН ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ ПРИЙНЯТТІ В МАДРИДІ

Мадрид, Еспанія. — УІС „Смолоскип"/. — У четвер увечері, 20-го листопада ц. р., в готелі Кастеляна в Мадриді відбулося велике українське прийняття для членів делеґацій на Мадридську конференцію, представників преси й різнонаціональних представників.

На прийнятті були три американські амбасадори — голова делеґації ЗСА амб. Гриффін Белл, його заступник амб. М. Кампельмен, голова делеґації ЗСА в Комісії Прав людини ОН Джером Шестак, які прибули на прийняття у товаристві українського члена американської делеґації М. Смородського. На прийнятті були присутні також члени делеґацій Канади й інших країн, члени американської Комісії в справі Безпеки й Співпраці в Европі, представники різних національних груп. Участь у вечорі взяла також Слава Стецько, провідний член УВФ. Разом було присутніх понад сто осіб.

Прийняття спільно влаштували: КПЛ СКВУ, Комітет Гельсінкських Гарантій для України /Вашінгтон/, Комітет Оборони Людських і Національних Прав в Україні /Філядельфія/, Український Інформаційний Центр /Детройт/, Об'єднання Українсько-Американських Правників.

Гостей привітала на прийнятті представниця КПЛ СКВУ Христина Ісаїв, а організатором і керівником мистецької частини вечора була Орися Гевка.

У програмі вечора, який мав назву „Голоси ув'язнених українців: музика і поезія," виступили молоді співаки О. Гевка і Славко Юревич з гітарою, які виконали пісню „Рідна мати моя", присвятивши її Гриффінові Беллові, а також пісню замордованого КҐБ українського композитора В. Івасюка „Червона Рута".

Згодом члени Української Гельсінкської групи і її Закордонного Представництва — ген. П. Григоренко, д-р Ніна Строката-Караванська, д-р В. Малинкович, представник кримських татар — А. Сейтмуратова і представник Литви — В. Сакаліс запалили 28 свічок, які символізували ув'язнених в СССР членів Української Гельсінкської групи. До сліз зворушливим було запалювання свічки, коли О. Гевка відчитувала прізвища ув'язнених, після чого було проголошено одно-хвилинну мовчанку на знак солідарности з тими, які перебувають в тюрмах і концтаборах.

Після запалення свічок виконано пісню „Водограй" В. Івасюка, а Маруся Бек і Орися Гевка рецитували вірші Ірини Сеник й Ірини Калинець в англійській мові з альбому „Нездоланний Дух".

- Згідно з коментарями чужинецьких учасників прийняття, український вечір був найкращим серед усіх прийнять, влаштованих різними групами в Мадриді в другій половині листопада 1980 року.

Про українські пресконференції та прийняття обширно звітувало пресове агентство Ассошієйтед Пресс, а деякі американські газети подали уривки з того звідомлення.

Зростає натиск Москви на Японію

Токіо, Японія. — Відповідальні державні чинники й публічна опінія Японії стурбовані зростаючим натиском СССР на Японію і її політику. Совєтський Союз окупує ще й далі, 35 років після закінчення Другої світової війни, чотири японські острови й перетворює їх у міцні випадові пункти, а його пропаґанда всіма засобами закидає Японії мілітаризацію. Москва не може стерпіти того, що у відповідь на совєтський напад на Афганістан, Японія не вислала своїх спортовців на Олімпіяду в Моксві та перервала розмови в справі російсько-японської господарської співпраці, погоджуючись тільки на продовжування перед тим започаткованих проєктів, в першу чергу з ділянки деревообробного і енерґетичного промислів.

Ціла совєтська пропаґанда й позакулісовий та одвертий натиск намагаються викликати недовір'я між Японією й ЗСА. Совєтські засоби масової інформації й пропаґандивні рупори хапаються навіть такого, що з одного боку підбурюють американців проти японського масового імпорту різних фабричних виробів, а одночасно підсувають японським господарським чинникам можливість переорієнтації з американського на совєтський ринок.

Совєтське інформаційне агентство ТАСС передало чимале зведення про розвиток совєтсько-японських відносин в останньому часі. Як звичайно, зведення це починається заявою Леоніда Брежнєва у цій справі. Л. Брежнєв у своїй промові літом цього року в Алма-Аті, поставив вимогу до Японії, щоб вона почала новий етап тих відносин поступками.

Московський щоденник „Совєтская Россія" закинув Японії, що вона щораз більше стає „членом мілітарного потрійного союзу ЗСА-Китай-Японія", а „Правда" в статті свого відомого редактора Всеволода Овчанікова, нав'язуючи до доби Другої світової війни, ще й погрозила японському народові: „Отже треба пригадати, що колись японські ідеологи стартували приблизно з такого самого пункту; не завадить пригадати їм, чим то скінчилося". Недавній шеф японського генерального штабу, генерал Шігато Нагано, відповів на це: „Це правда, що ми готові поділитися оборонними зобов'язаннями з країнами Заходу, але ж це зовсім безглуздо порівнювати наші збройні сили з американськими, китайськими, чи совєтськими".

Д-Р МАРУСЯ БЕК У МАДРИДІ

Детройт, Мич. — У п'ятницю, 14-го листопада, д-р Маруся Бек виїхала з Ню Йорку до Мадриду як представниця Ради Прихильників УНР, де вона залишиться аж до половини грудня. У порозумінні з представництвом СКВУ, вона включилася в його акції у відношенні до Мадридської конференції.

З приводу цієї конференції, Рада видала, коштом д-р М. Бек, новим накладом тисячу примірників брошурки ген. Петра Григоренка „Чи може кріль врятуватись?" для розподілу між делеґатами конференції, в додатку до попереднього видрукованих двох тисяч примірників в українській та англійській мовах.

Відбудуться наради Сеньйорів УНС

Кергонксон, Н. Й. — Управа Об'єднання Сеньйорів УНС повідомляє, що в п'ятницю, 5 грудня ц. р., о годині 1-ій по полудні розпічнеться поширене засідання Управи Об'єднання Сеньйорів УНС в приміщеннях Головної Канцелярії УНС в Джерзі Ситі, Н. Дж. На порядку деннім цього засідання, крім біжучих справ Об'єднання буде поміщена справа активної помочі наших сеньйорів в реалізації пляну УНСоюзу відносно продовження заходів для побудови дому для сеньйорів УНС біля Союзівки.

Крім того, розглядатимуться матеріяли надіслані конгресменом Вілліямом Ґріном про актуальні, правні можливості охорони сеньйорів перед наслідками інфляції, мешканевими та іншими проблемами.

В кінці цього тижня відбудуться З'їзди ООЧСУ і ОЖ ОЧСУ

Ню Йорк, Н. Й. — В кінці цього тижня, 29-го і 30-го листопада ц.р., тут в Українському Народному Домі і Домі Організацій Українського Визвольного Фронту відбуватимуться паралельно два З'їзди — Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) і Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України (ОЖ ОЧСУ). Обидва З'їзди матимуть спільне відкриття і закриття, а також спільну сесію в неділю від 1-2 години по полудні, на якій програмово-політичну доповідь виголосить голова Проводу ОУН Ярослав Стецько, який в суботу, 29-го листопада о год. 7-ій вечора буде такой присутній на святочному бенкеті влаштованому обидвома організаціями з нагоди З'їздів.

З'їзди розпічнуться в суботу о год. 10-ій рано молитвою, вступним словом обидвох голів ред. І. Білинського і мгр Уляни Целевич, вибором президії і конвенційних комісій, а після обідової перерви делегати і гості вислухають звітів керівних органів обидвох організацій. На бенкеті в суботу, крім привітів від представників буде також мистецька програма з виступом дівочого хору „Жайворонки" Осередку СУМА в Ню Йорку під дириґентурою проф. Лева Струґацького і при акомпаніяменті Соні Шерег, а також соліст бас-баритон Метрополітальної опери Андрій Добрянський. Бенкетом і мистецькою частиною керуватимуть ред. Ігор Длябога і Олена Гентіш.

В неділю, 30-го листопада, З'їзди розпічнуть працю вже о год. 9-ій ранку звітуванням комісій, після чого відбудеться дискусія. Вибори нових керівних органів передбачені після слова Я. Стецька.

УКРАЇНСЬКА ЯЛИНКА У ВАШІНҐТОНІ

Вашінґтон. — На запрошення музею Смітсоніян у Вашінґтоні, місцевий 78-ий Відділ СУА ім. О. Степанів підготовляє прикраси на „українську ялинку", яка буде частиною різдвяної виставки Музею в днях від 19-го грудня 1980 року до 4-го січня 1981 року.

„Вертеп під ялинкою буде роботи мисткині Слави Ґеруляк.

ДЕНЬ ПОДЯКИ

З уваги на свято День Подяки у четвер, 27-го листопада ц.р., число „Свободи" з тою датою не появиться. У середу, 26-го листопада, друкуватиметься число „Свободи" з датою п'ятниці, 28-го листопада, а в п'ятницю — з датою суботи.

У світі

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ГЕЛЬМУТ Шмідт публічно висловив сумнів у доцільності й реальності рішення членів НАТО, винесеного на спільних нарадах 1978 року, додавати щорічно аж до 1986 року три відсотки більше до державного бюджету на дозброєння. Зміну свого становища канцлер мотивував господарським застоєм, який охоплює країни Західньої Европи. Вже в бюджеті на 1981 рік зменшено цей зріст на менше як два відсотки, а деякі військові чинники Західньої Німеччини передбачують, що взагалі ніякого зросту не буде. Американський уряд погодився піднести фонди на дозброєння на п'ять відсотків річно. Президент Реґен подавав орієнтаційну цифру зросту на сім відсотків. Чи це становище не зміниться після зменшення видатків на дозброєння таких держав, як Західня Німеччина — покаже найближчий час. Крім відмови піднести видатки на дозброєння на три відсотки річно канцлер Шмідт ще висловився неґативно про те, що англосаксонські держави (ЗСА і Англія) під сучасну пору не мають загального обов'язку військової служби, а це, на думку Шмідта, важливіше для збройної готовости, як самі фінансові видатки.

ДЕРЖАВНІ ЧИННИКИ В ПІВДЕННІЙ КОРЕЇ послідовно переводять дальшу чистку політичного життя й урядового апарату країни. Президент Чун Ду Гван заявив, що він, згідно з мандатом, переданим йому в часі всенародного голосування, буде виконувати свої завдання й керувати державою при допомозі людей, які наставлені на зміцнення держави, а не організують опозиційні групи. У чистці, яку саме тепер переводить уряд, „вичищено" 811 політичних діячів. Їх виключено від політичної діяльности на протяг дальших семи років. Серед них з малими вийнятками опинилися всі провідники дотеперішніх політичних партій. Від цих адміністраційних рішень прислуговує право відклику. Без такого відклику і його позитивного полагодження виключені з активного політичного життя особи не можуть брати будь-якої участи в активному політичному житті.

ВНУТРІШНЯ СИТУАЦІЯ В ЗІМБАБВЕ, колишня Родезія, почала останнім часом виразно погіршуватися. Дійшло до збройних зударів колишніх чорних партизан, які належали до різних груп й, не зважаючи на наказ власного уряду, очоленого негром Робертом Мугабе, не зложили зброї і далі перебуваютяь у лісах. Для здобуття харчів і інших засобів до життя вони нападають на фармерів і грабують їх, а не раз і вбивають. Власне за вбивство керівника фарми, білого Джералда Адамса 4-го серпня цього року відповідає перед судом у Зімбабве колишній партизан, а тепер міністер плянування й розвитку в кабінеті Муґабе-Едгар Текере. Перед судом — Текере з сімома своїми охоронниками, колишніми партизанами, які брали участь у нападі на фарму й намагалися вбити п'ятьох вояків негрів, що її охороняли. А міністер Текере мав власноручно вбити управителя фарми.

ПРЕМ'ЄР ІЗРАЇЛЯ МЕНАХЕМ БЕҐІН виграв у парляменті голосування в справі вотуму недовір'я для політики його уряду. Одначе, виграв він таким малим числом голосів, що це не дуже зміцнило його позицію. Не зважаючи на це, він заявив, що його політика й надалі буде твердою і рішучою. Після голосування в парляменті він склав заяву, в якій заторкнув деякі проблеми сучасної політики свого уряду. Насамперед він підкреслив, що уряд Ізраїля, а не хто інший, відповідає і буде відповідати за спокій і безпеку в Юдеї й Самарії, тобто на правому березі ріки Йордану, чию приналежність до Ізраїля заперечують арабські країни й мають у цьому чималу підтримку в світі. Крім цього, він підкреслив, що Захід може розраховувати на рішучість і стабільність політичних позицій Ізраїля, але він мусить зі свого боку бути „вірним союзником Ізраїля" — сказав Беґін.

ГРУПА АМЕРИКАНСЬКИХ ВИДАТНИХ політичних діячів, вчених і активістів за громадянські права вислали на адресу генерального секретаря ЦК КПСС і голови Президії Верховної Ради СССР Леоніда Брежнєва листа з домаганням негайно звільнити з ув'язнення совєтського дисидента Віктора Брайловского. У листі, між іншим згадується також про тисячі жидів яким совєтська влада відмовила в еміграції до Ізраїля. На пресовій конференції було показано п'ятьхвилинний фільм про Брайловского, перепачкований з Совєтського Союзу.

В Америці

КАСПАР В. ВАЙНБЕРҐ, ЕКОНОМІЧНИЙ дорадник новообраного президента Роналда Реґена домагається негайного скорочення федеральних витрат на суму бодай на 10 більйонів долярів. Щодо цієї пропозиції в таборі Реґена існує поділ думок, бо частина дорадників Реґена в економічних справах дораджує стосувати дуже обережну тактику, щоб не збільшити інфляції і тим самим не викликати невдоволення серед населення. Деякі з них уважають, що економіка країни є дуже делікатним барометром і його не можна переважувати ані в одну ані в другу сторону. Особи, які підготовляють бюджет для майбутнього Уряду Реґена пропонують суму 650 більйонів по стороні витрат. Вайнберґ повністю підтримує колишні пропозиції Реґена, про які він часто згадував у передвиборчій кампанії, що його Уряд зменшить витрати на 30 більйонів долярів на протязі трьох років.

ДЕПАРТАМЕНТ СУДІВНИЦТВА ВВАЖАЄ, ЩО федеральні агентства, зокрема Федеральне Бюро Інвестиґацій, повинні тісніше співпрацювати між собою у поборюванні небезпечної фракції Ку Клакс Клену, яка проповідує насильство, включно з вбивством при помочі зброї. Наприклад, фракція очолюванаБиллі Вілкінсоном очеркнена у звідомленні Департаменту судівництва, як найбільш небезпечна група в ЗСА, проти якої федеральні чинники повинні застосувати суворіші виміри кари.

СТОРОЖІ І ПОЛІЦІЯ БУЛИ ЗМУШЕНІ ЕВАКУВАТИ біля 3,000 відвідувачів з Острова Свободи тому, що невідома особа телефонічно повідомила, що біля статуї Свободи знаходиться бомба великої розривної сили. Поліція зробила докладний обшук у середині статуї Свободи і біля неї, але жадної бомби не знайдено. Відвідувачів, після телефонічної погрози, поліція перевезла човнами на сторону Манґеттену. Під час літа Острів Свободи відвідують пересічно 16,000 осіб. Минулої неділі, 23-го листопада, на острові знаходилось тільки 3,000 відвідувачів. Аллан Ґлин, відповідальний за безпеку на острові заявив, що на протязі одного року він отримав 10 погроз, які спричинили для управи острова понад 15,000 витрат. За останню погрозу обвинувачують хорватських націоналістів.

У СПРАВІ РІЗДВЯНОСВЯТОЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Матеріяли до Різдвяносвяточних чисел „Свободи" редакційного порядку, як теж святочні побажання і оголошення, редакція і адміністрація „Свободи" прийматимуть тільки до 10-го грудня 1980 року (до числа за новим календарем), та до 20-го грудня 1980 року (до числа за старим календарем). Всіх читачів проситься додержуватися цих реченців. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Помилкові опити настроїв

„Ню Йорк Таймс" бідкає, як це було можливо, що всі опити професійних опитових агенцій та окремих часописів виявляли до останнього дня перед цьогорічними президентськими виборами, що президент Картер і Роналд Реґен мають майже рівні шанси вигри і стоять у настроях американського суспільства „пліч-о-пліч", а вислід виборів дав лявінну перемогу Реґенові (виграв у 44 стейтах і 489 електоральних голосів). Такої перемоги Реґена і такої страшної прогри Картера самі вони не сподівалися. Три нюйоркські щоденники: „Дейлі Нюз", „Ню Йорк Пост" і „ВоллСтріт Джорнел" заявилися були за Реґеном, „Ню Йорк Таймс" за Картером. Але бідкання того поважного, у міжнародному світі відомого щоденника насуває підозру, що деякі опитові агенції, які проголошували майже рівність симпатій американського громадянства для обох президентських кандидатів, робили це свідомо, з прихильности до президента Картера. Проте, подібні висліди своїх опитів проголосив був і нюйоркський щоденник „Дейлі Нюз", прихильник Реґена. Отож, тут щось в непорядку з тими опитами.

Тайна тієї розбіжности між вислідами опитів і вислідом виборів, мабуть, у тому, що опити стосувалися самих кандидатів, а не тих сутніх справ, які спричинили таку непередбачену прогру президента Картера чи пак таку непередбачену перемогу Роналда Реґена. Сутньою причиною такого висліду виборів не були, мабуть, успіхи чи помилки президента Картера, — це був загальний зворот американського суспільства „направо", який „мав досить" східньоамериканського лібералізму, який надавав тон цілій політиці, цілому законодавству, цілій атмосфері в Америці. Це не програ Джіммі Картера, це програв лібералізм, який перетягав струну: у справах молитов у школах, потурання зловживанню „велферу" — державної доброчинности, — переплутування свободи зі сваволею, перетворення судочинства в „оборотові двері" для злочинців, що входили тими дверима до в'язниць і зараз же ними виходили на волю, — це був занепад публічної моралі, це була надмірна і неоправдана погоня за наживою усіма можливими способами, включно з хабарництвом. Це був той лібералізм, який пропаґував фінансування абортів з державної каси і фаворизував чорних, щоб доказати свою ворожість супроти расизму.

Цих проблем опити не брали до уваги. Вони завдавали опитуваним особам конкретні запити і проголошували відповіді. Наприклад, вони запитували „Чи президент Картер правильно ставиться до кризи із „закладниками" в Теґрані?" — але не ставили запиту: „Чи захоплення іранськими фанатиками американської амбасади і всього його персоналу не було наслідком упадку міжнародного престижу, міжнародної поваги З'єднаних Стейтів Америки? Опитові запити виминали все те,що могло ставити Уряд в клопітливе становище.

Найповажніші коментатори призадумуються тепер над проблемою: чи недавні президентські вибори започаткували нову еру в історії Америки? Трудно передбачити, чи практична політика нового президента Роналда Реґена, дасть сподівані ним висліди: збалянсування державного бюджету, піднесення крайової продукції, ліквідації інфляції, зросту міжнародного престижу Америки, скріплення збройної потуги країни. Але „нова ера" повинна би проявитися головно у зміні загальної атмосфери в Америці, у підвищенні громадської моралі, у приверненні молитов у школах, у зрості пошани для моральних, а не матеріяльних дібр.

Володимир Душник

СОВЄТСЬКИЙ ВЧЕНИЙ ПРО ЕМІҐРАЦІЮ

Усім нам відоме становище совєтського режиму в справі еміґрації совєтських громадян із Совєтського Союзу. Совєтська ідеологія обстоює думку, що совєтсько-комуністична система задовольняє, чи повинна задовольняти, совєтського громадянина до тієї міри, що всі його життьові вимоги — заспокоєні і йому немає чого шукати за кордоном СССР.

Одначе, політика детанту, що її почав Ніксон з Кіссінджером в 1968 році, примусила Москву до повних уступок у справі еміґрації жидів із СССР до Ізраїля.

Цікаві думки на тему еміґрації із СССР не тільки жидів, але також українців і росіян подає жидівський теоретик — фізик, Дмітрій Міхеєв, що його вигнали з СССР минулого року. Він просидів шість і півроку у таборах примусової праці, і коли по його звільненні в 1979 році КҐБ в нього знайшло рукопис антисовєтського роману-повісти, його негайно видворили зі Совєтського Союзу. Його думки на тему совєтської еміґрації появились у статті в нюйоркському консервативному щоденнику, „Нюз Ворлд" 20-го листопада 1980 року.

У пошукуванні за „предками"

Д-р Міхеєв пише, що на протязі останніх десять років жиди в СССР перемінилися із „переслідуваного — у вибраний народ". Уже сам факт, що дана людина є жидівської національности — відкриває надію на виїзд із СССР, хоча, щоправда, в останньому році Москва значно зменшила темпо жидівської еміґрації.

Пошукування за жидівськими „предками" стало дуже „поплатним бізнесом" в Совєтському Союзі, і фіктивні подружжя між жидами й християнами й досі процвітають, хоча совєтські власті знають, що з цього користають українці і росіяни.

Д-р Міхеєв пише, що три роки тому таке „жидівське подружжя" /він українець, а вона росіянка/, подаючи фіктивні документи з пофальшованими жидівськими прізвищами подалися на виїзд. Перед тим вони одержали „розводи" зі своїми правдивими жінкою і мужем, з тим, що у Відні вони знову повернуться до своїх законних партнерів життя. Щоб утруднити виїзд таким „подружжям", совєтський уряд додав ще додаткову „вимогу": тільки подружжя з дітьми може отримати візи з ОВІР-у /совєтський еміґраційний уряд, якщо так можна це окреслити/. Тому, сьогодні, пошукують ще й за „фіктивними" дітьми та виробленням фіктивних документів, цим самим підплачуючи урядників „робітничо-селянської влади" і т. п.

Згаданий жидівський учений далі твердить, що жидівська еміґрація відкрила чи створила певну свідомість в умах мільйонів у СССР, і д-р Міхеєв запевняє, що на його думку мільйони росіян і українців, виїхали б з СССР, якщо б на це мали дозвіл від совєтських властей. Він додає:

„Але тоді, коли російські правозахисники /головно

(Продовження на ст. 4)

Л.К.

ПРОПАҐАНДА НА ВСІ ЛАДИ

У київській газеті „Радянська Україна" появилася стаття М. Артинова, кандидата історичних наук, п.з. „Стіннівка: якою її бути?"

Автор цієї статті, написавши про початки заіснування стінної газети, тобто від 1918 року, наголошує її велике політичне значення. Він вказує на неї як на „стимул розвитку політичної активності радянських людей, залучення їх до повсякденної участі у громадському житті". Спершу він зупиняється тільки на стінних газетах заводів у різних районах, тобто газетах для дорослих

Відтак М. Артинов бідкається над тим, що „трапляються люди", які хотіли б припинити ці „стіннівки", уважають її за „віджиту", недоцінюючи її ролі. Але він твердить, що звичайно з такою балачкою виступають ті, які „неправильно розуміють її функції, погано керують нею. Звідси — спад авторитету стінної преси, перетворення її на сторінку, що виходить тільки по святах, швидше за традицією". Автор статті уважає, що недооцінка стінних газет — „небезпечна тому, що призводить до послаблення керівництва нею". І тут він наводить приклади різних стінних газет, які відіграли важливу ролю у політичному житті цієї країни. М. Артинов вважає, що вона могла б бути корисна, бо зокрема допомогла б у „здійсненні завдань, які випливають з вимог Центрального Комітету, викладених у постанові „Про дальше поліпшення ідеологічної, політико-виховної роботи".

Окрему увагу Артинов приділяє стінних газеткам в школах — початкових і на університетах, яка, мовляв, здійснювала б особливе завдання виховно-політичної роботи. Він твердить, що така газетка у школах — „повинна стати дійовим засобом залучення учнів до активної громадської роботи, сприймати формуванню їхньої психології, моралі, почуття причетності до великої справи комуністичного будівництва".

Автор статті вважає, що у цій справі „своє слово повинні сказати і Міністерство вищої і середньої спеціяльної, освіти УРСР, міністерство освіти України". Крім цього потрібно провести спеціяльні курси, видати посібники, за якими, могла б працювати редакційна колеґія стінної газети.

Іншими словами — ще... замало пропаґанди в УССР, а як така і є, то вона чомусь невдатна, не виконує „своїх зобов'язань" супроти комуністичної партії — а щоважливіше не зовсім іде у напрямі „політично-виховної роботи" над молоддю. І на думку М. Артинова тут треба щось зробити, посилити пропаґанду, від якої, як відомо, роїться у совєтській пресі, від якої аж захлинається совєтська література. В допому тут повинні прийти стінні газетки, рядки яких вкриються безконечно нудними дитирамбами, які ані не розбудять зацікавлення у втомленому від них совєтського читача, ані не принесуть жадної користи. Тим більше не принесуть вони користи, ані зацікавлення серед молоді, яка, як можна вичитати поміж рядками совєтської преси, спрагнена чогось нового, чогось свіжого, що було б призначене для читачів їхнього віку.

Святослав Караванський

ДРУЖНЯ БЕСІДА

ПИТАННЯ: Увага цілого світу тепер зосереджена на подіях в Афганістані, Ірані, На Близькому Сході. Усе „крутиться" довколо джерел нафти. Про боротьбу за людські права в СССР ніхто на Заході і слухати не хоче. Яка ваша думка про успіх „правозахисного Мадриду"?

ВІДПОВІДЬ: Вперед треба домовитися, що саме розуміти під виразом „правозахисний Мадрид". На мою думку, „правозахисний Мадрид" — це мирне розв'язання питання про людські права в СССР шляхом переговорів у Мадриді.

Я особисто абсолютно не вірю, щоб у стосунках із СССР можна було б досягти якихось поступок шляхом переговорів. Той тип людей, який керує Совєтським Союзом, визнає тільки реальну силу, повністю дублюючи поведінку кримінального світу. Ці люди ніколи не підуть на зміну своєї внутрішньої політики. Отже той, хто вірить у таку можливість просто наївна, непрактична людина, іншими словами ідеаліст.

Уже попередня Гельсінкська нарада у Београді показала, що Совєти не пристануть на жадну пропозицію західніх держав, відстоюючи своє „право" тероризувати і диктувати народам СССР і заразом заявляти, що вони усі права своїх громадян забезпечують.

Для чого московській мафії така тактика?

Поперше для того, щоб замаскувати терор та ґеноцид, усередині країни, і подруге, щоб ширити дезінформацію у світі, що буцімто СССР не фашистська, а демократична держава. Московській мафії потрібно, щоб у країнах Заходу були легковіри, котрі б вірили, що життя у СССР це соціяльний, національний та всякий інший рай. Такі легковіри потрібні для здійснення підривних акцій у західніх країнах.

Успіх, якого можна б було добитися у Мадриді, це ухвалити, що СССР та його васальні держави не виконують Гельсінкських угод і таким чином уневажнити /скасувати/ надалі ці угоди.

Це був би великий успіх Заходу. Тільки я особисто сумніваюсь, що Захід міг би одностайно і до кінця триматись такої позиції.

За винятком кількох держав, які займають досить тверді позиції, західні держави стоять на позиції, що, мовляв, „не треба дратувати" Москву, що треба вернутися до „відпруження" /тобто дати Москві волю загарбувати країну за країною /і дотримуються інших опортуністичних/уґодовських поглядів які нічого Заходові не дають, крім дальшого схиляння перед аґресором, і фактично підготовляють капітуляцію Заходу перед московським фашизмом.

Якби ж то „миролюбні" західні політики були свідомі того, що кінцева мета совєтської політики — окупувати їхні країни совєтськими полчищами! Але закон короля і удава діє, очевидно, і в політиці. Поки західні „королі" охоче лізуть у пащеку московського удава, про будь-який успіх „правозахисного Мадриду" не може бути й мови.

Але для викриття перед світом лукавої людожерської політики СССР конференція у Мадриді дуже зручна нагода.

Саме такому викриттю повинні присвятити себе українські організації. Маємо нагоду сказати світові багато. Тільки у такому сенсі і можна говорити про успіх правозахисних та правдозахисних акцій у Мадриді.

К. Крупський

МЕМУАРИ КІССІНДЖЕРА ПІД ОБСТРІЛОМ

Вибір республіканського кандидата на пост Президента ЗСА, зродив зацікавлення в політичних колах цілої країни, а з цим самим питання кого покличуть на важливий пост державного секретаря. Здається, що нововибраному Президентові не бракує кандидатів на цей пост. Ось хоча б взяти Генрі А. Кіссінджера, в якого є чималий досвід, що його він здобув в часі служби не одному, а двом президентам — Ніксонові і Фордові.

Під час своєї першої пресової конференції, після виборів, президент Роналд Реґен назвав лише декілька прізвищ осіб, які він правдоподібно, покличе на державні пости. Серед них було згадане і прізвище Кіссінджера, але Президент не сказав, на які саме пости будуть покликані згадані особи. Тим часом, у американській пресі починають підносити голоси проти номінації Кіссінджера на пост державного секретаря.

Журнал „Гарперс", один з престижевих американських журналів, за місяць листопад біжучого року, надрукував довгу, 17-сторінкову статтю Вілліяма Шакросса п.з. „Крізь історію з Генрі А. Кіссінджером". Шакросс — це автор книжки — „Останній бій: Ніксон і знищення Камбоджі". Його стаття у журналі „Гарперс" є критикою першого тому мемуарів Кіссінджера п.з. „Роки в Білому Домі", опублікованих влітї 1979 року.

„Кампанійна біографія".

Шакросс називає книжку Кіссінджера „кампанійною біографією". Він каже, що видавці уважають його твір „історією нашого часу", а на ділі та книжка є тільки кампанійним документом виготовленим в поспіху і з метою збільшити шанси Кіссінджера знову стати державним секретарем, і то незалежно від того, хто стане президентом. Шакросс пригадує, що в минулому році, деякий час були вигляди на те, що Коннеллі має можливості бути номінованим на кандидата. Саме в тому часі машинопис книжки Кіссінджера вже находився у друкарні, але автор ще не вспів зробити декілька змін політичного характеру, бо на його гадку, те що він початково про Кеннелі написав, могло б зразити його проти Кіссінджера.

Коли ж стало очевидним, що Коннелі не здобуде номінації, Кіссінджер почав переконувати Форда, щоб той в останній хвилині „перешкодив амбіціям Роналда Реґена". Стоячи поруч Кіссінджера, Форд заявив, що Реґен не надається на пост президента, однак він сам готовий „зґрунтувати води" під умовою, що коли його виберуть президентом, то Кіссінджер буде його державним секретарем.

Форд швидко зорієнтувавшись, що його шанси на номінацію — мінімальні, негайно заявив, що він вицофується із змагу за номінацію. Проте, Кіссінджер не втрачав надії. Він негайно потелефонував до виборчої квартири Реґена, запевнивши, що він „не вдіє нічого такого, що могло б пошкодити губернаторові".

Шакросс пише: „Навіть тепер ще кружляють поголоски, що президент Реґен запропонує Кіссінджерові визначний пост. Це і є надією Кіссінджера, але він не заслуговує на те, щоб не тільки бути знову державним секретарем, але й також на будь-яку іншу державну позицію, бо на це вказують його власні мемуари".

Опісля у своїй статті Шакросс приступає до солідної критичної аналізи першого тому мемуарів Кіссінджера. Автор статті твердить, що ця книжка про перших чотири роки Кіссінджера в Білому Домі, своїм розміром — більша чим історія світу відомого історика Г. Г. Веллса. На жаль, метою її не є освідомляти читача, а тільки викликати в нього подив.

(Продовження буде)

ДИВНІ ШЛЯХИ СОВЄТСЬКОЇ ДИПЛОМАТІЇ

З продовженням ірако-іранської війни, бо кінця її не видно, цікаво є слідкувати за совєтською дипломатією та її потягненнями в цій частині світу.

Звичайно Кремль безустанно заявляє свою „невтральність" та „невтручання" у справи третіх сторін. Негайно, з вибухом ірако-іранської війни, 22-го вересня 1980 року, Москва заявила, що ця війна вийде лише на користь „імперіялістам", цебто Америці й її союзникам". Цю свою „політику невтральности" Москва негайно представила американському Урядові.

Одначе, теперішні події переконують, що Совєтський Союз на ділі допомагає та заохочує обидві воюючі сторони з тією надією, що воєнні операції виснажать ці держави, з чого може скористати Москва, встановляючи свої впливи в цій стратеґічно важливій зоні, яка доставляє 60 відсотків нафтової ропи, що її вживають некомуністичні держави світу.

По кількох днях війни, два совєтські кораблі привезли воєнні достави для Іраку через Йорданський порт Акаба на Червоному морі. Рівночасно, інші совєтські кораблі почали доставляти зброю й амуніцію для Іраку з пристаней в Етіопії і Південному Ємені.

В дні 8-го жовтня ц.р. СССР підписав „договір приязні" зі Сирією, країною, ворожо наставленою до Іраку, а приязною з Іраном та його революційним урядом.

Ізраїльська розвідка подала 9-го жовтня, що масові вантажні літаки почали перевозити зброю до Ірану з Лівії та Сирії, бо ці обидві країни мають величезні совєтські узброєння у своїх арсеналах.

Москва напевно розраховує, що нерішуче коливання війни у цей чи інший бік, послабить Ірак і Іран до тієї міри, що СССР зможе відіграти ролю „доброго сусіда" і прийти з „допомогою" в

(Продовження на ст. 3.)

Іван Флис

головний предсідник УНС

БЕЗСЛАВНИЙ XIII КОНҐРЕС

(I)

2

Але після того, як УНСоюз надрукував те, що було сказане під час зустрічі, УНПоміч негайно назвала мене брехуном, заперечуючи, що її делеґація склала таку заяву. Не бажаючи того, щоб покотились голови, ми зігнорували справу, хоч я маю докладні занотування цілої зустрічі.

В грудні 1979-го року В. Мазур став екзекутивним віцепрезидентом УККА після о. шамбеляна Роберта Москаля, головного предсідника Союзу Українців Католиків „Провидіння", згідно з ротаційною системою, встановленою за згодою чотирьох українських братських союзів на XII Конгресі Українців Америки в 1976-ому році. До того часу цей пост займав традиційно головний предсідник УНСоюзу, в тій каденції Йосип Лисогір. Він добровільно погодився на те, щоб цим урядом поділитись із трьома іншими нашими братськими союзами. Власне ця ротаційність у виконуванні уряду екзекутивного віцепрезидента УККА стала одною із суперечностей, що довели до розбиття XIII Конгресу. На ділі, це була соломина, яка зломала хребет верблюдові.

Мушу сказати, що В. Мазур, на мою думку, був рішучо найгіршим віцепрезидентом УККА в ротаційній системі. Він був односторонній, він не зважав на парляментарну процедуру, яку довільно ламав, він накидував свою думку, він, проводячи нарадами, забирав голос і опрокидував чи піддержував таку чи іншу справу та робив усе можливе, щоб досягнути наперед визначену УВФондом мету. Часом його не можна було стерпіти. Був прямо арогантний у відношенні до інших.

В дальшому прийшла на порядок дня справа ген. Петра Григоренка. Немає потреби представляти його. Він казав, що він репрезентує „воюючу Україну", що він очолює Закордонне Представництво Української Гельсінкської Групи „Як він сміє!" — казав Визвольний Фронт — „це ж ми були провідниками 'Воюючої України" минулих 38 чи скільки там років!" Тому, що заяви ген. Григоренка аж ніяк не відповідали політичним деклараціям Визвольного Фронту, їх основно розглядалось.

Якщо б у тому часі Визвольний Фронт був сам розправлявся з ген. Григоренком, українські громади навряд чи були б вмішувались у справу, вважаючи її за боротьбу між українськими політиканами, про яку інші можуть не дбати.

Тоді Визвольний Фронт скерував свою увагу на опанування керівних органів УККА. Якщо б вони тільки змогли заставити УККА, щоб він поборював ген. Григоренка то це зняло б тягар і відповідальність боротьби з Визвольного Фронту та перенесло його на плечі цілої української американської громади, бо її УККА репрезентує.

Щоб не було непорозумінь: я аж ніяк не обороняю „концепцій" ген. Григоренка. Але нам треба пам'ятати, що є багато стежок, якими можна вийти на шпиль гори.. Нашим вершком є здійснити, чи причинитись до здійснення задушевної мрії наших українських предків: встановлення вільної і ні від кого незалежної Української Держави, щоб наші брати в Україні могли жити вільно і в народоправній згоді. Ген. Григоренко заявив, що він є за тим, щоб Україна була вільна і незалежна. Для нього відкриті двері до багатьох впливових осіб. Отже, чому ж не вважати його радше за союзника, аніж за ворога. Будь-яке виправлення його політичних поглядів може відбутися після здобуття незалежности України і не тепер, як нам треба вітати кожну допомогу і співпрацю з усіх націоналістично наставлених кругів.

Проте, Визвольний Фронт не міг толерувати того виклику щодо провідництва „Воюючої України". Одної п'ятниці перед суботнім засіданням Крайової Ради УККА, відбулася нарада Визвольного Фронту у власному будинку при 2-ій авеню в Ню Йорку. Наступного дня на Крайовій Раді, і при відсутності багатьох інших членів Ради, члени Визвольного Фронту, виконуючи доручення, схвалили резолюцію, засуджуючи „концепцію" ген. Григоренка, що Україну, мовляв, поневолює „партократія", себто апарат комуністичної партії, а не російські імперіялісти, як ми це кажемо. Згідно з поглядом ген. Григоренка, Україну та інші совєтські республіки, включно з Росією, поневолює власне комуністична „партократія".

Якщо суперечності між концепціями ген. Григоренка і Визвольного Фронту є дійсні, то провід Визвольного Фронту повинен був використати в цій боротьбі в першу чергу власний організаційний апарат та свої власні пресові органи. Замість того, провід Фронту переніс цю боротьбу на форум УККА, щоб у той спосіб під його власною акцією прибити печать апробати всієї української громади в Америці. Бо коли УККА говорить, то він говорить в імені всіх українців в Америці, однаково поселенців, як і першої, другої чи третьої народжених в Америці ґенерацій. Приятелі ген. Григоренка та всі, хто вважав, що провід Визвольного Фронту незаконно використав ситуацію та в їх неприявності вжив форум УККА для власної користи, зареагували на це з обуренням. Але нічого не допомогло.

Адвокат Аскольд Лозинський ретельно вишукав у статуті УККА, що Крайова Рада є його найвищим органом — постанова, яку під час схвалювання статуту завзято опрокидував його покійний батько та всі інші члени Визвольного Фронту. Справа в тому, що Визвольний Фронт не може здобути більшости в Президії чи Екзекутиві УККА, але він, при відповідній секретній підготові, щоб не зрушити опозиції, може здобути таку більшість у Крайовій Раді, яка, як найвищий орган УККА, „не може вчинити лиха". Але ж, чи повідомлення про будь-яку запляновану акцію не повинно бути включене в повідомлення про скликуване засідання? А зміна в будь-якому рішенні чи резолюції Крайової Ради вимагала б згоди 3/4 голосів. Отже, резолюцію можна схвалити звичайною більшістю голосів, але уневажнення тієї резолюції вимагає вже більшости 3/4 голосів.

Резолюція слідувала за резолюцією, бо ген. Григоренко не мовчав і допускався нових помилок в його „концепціях", на які негайно накидувався Визвольний Фронт. УККА покликувано знову і знову, щоб він прикладав свою печать апробати на рішення, що їх схвалювано на кокусах Визвольного Фронту. Провід Визвольного Фронту міг з гордістю сказати: „Гляди, ціла українська американська громада думає так, як ми. Акція Крайової Ради УККА це потверджує!"

Тоді прийшов XIII Конгрес Українців Америки, що, як відомо відбувся у Філядельфії в днях 10, 11 і 12-го жовтня.

Це був великий, ювілейний Конґрес у 40-ву річницю створення УККА, ініціяторами якого в 1940-му році були чотири наші братські Союзи: Український Народний Союз, Український Робітничий (тепер Братський) Союз, Союз Українців Католиків „Провидіння" та Українська Народна Поміч.

(Продовження буде)

ЗАЯВА

Українська громада в Кентакі, на своїх річних загальних зборах, 1-го листопада ц. р., із смутком прийняла вістку про негативний вислід XIII Конгресу УККА та пов'язану з тим превелику шкоду українському імені та українській справі.

Закликаємо і просимо всі наші Церкви, духовенство, установи та все українське громадянство на поселеннях вплинути, посередничити та довести до найскоршої згоди та ліквідації конфлікту. Найвищий час, щоб наша публічна опінія сміливо й виразно запротестувала проти такого роду громадського поступування. Апробація такого стану докаже, що ми народ політично незрілий та поділений ворогом. Усі наші дисиденти по тюрмах психіятричних лікарнях та гулагах відчують це далеко важче, як усе знущання ворога.

У переконанні, що нашу думку поділяє подавляюча більшість українського суспільства закликаємо всіх, кому дорога українська майбутність, приєднатися до нашого голосу, домагатися привернення правопорядку в єдиній нашій центральній установі. Цю установу ми роками будували та підтримували морально і фінансово, і вона не є в ніякому разі приватною власністю того чи іншого політичного угрупування а належить до всіх українців ЗСА без різниці їх політичних, релігійних, чи інших переконань.

Голова:
Ольга Дробоцька

Секретар:
Ілько Цибрівський

Українське Патріярхальне Товариство
Відділ Нюарк-Ірвінґтон, Н. Дж.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

із вибором керівних органів Відділу

відбудуться

в суботу, 29 листопада 1980 р., о год. 5:30 по пол.
в залі Чорноморської Січі в Нюарку, Н. Дж.
680 Sanford Avenue

До участи запрошується всіх наших Членів.

ЗАЯВА

Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМ-у в справі 13-го Конгресу Українців в Америці

Головна Рада Коша Старших Виховників ОДУМ-у в ЗСА на основі інформацій своїх делегатів на XIII Конгрес Українців в Америці, який відбувся 10-12-го жовтня ц. р. у Філядельфії стверджує, що в процесі і висліді нарад Конгресу було абсолютне порушення принципів демократичної парляментарної процедури.

Тому ми, як організація яка побудована на принципах демократичних поступовань, виступаючи в її обороні, не погоджуємося з остаточним вислідом нарад XIII Конгресу УККА.

На основі цього ОДУМ у ЗСА приєднується до „Звернення до всієї української громади в ЗСА і вільному світі", що було поміщено в українській пресі за листопад 1980 рік і вимагаємо негайного впорядкування теперішнього стану суспільно-громадської установи УККА, та привернення їй справді демократичного всенародного характеру.

Головна Рада Коша Старших Виховників ОДУМ-у в ЗСА

Листопад 1980 р.

Українці Філядельфії...

(Продовження зі стор. 1)

кого Конгресового Комітету Америки

Вірячи в те, що цілі й завдання Українського Конгресового Комітету Америки залишаються і надалі твердою базою для спільної всегромадської діяльности всіх самостійницьких і соборницький сил українців Америки, Управа Відділу УККА у Філядельфії апелює до всіх членських організації УККА, як і до доброї волі окремих діячів, щоб у найближчому можливому часі спільними зусиллями полагодили розходження і привернули повну консолідацію в органах Централі УККА".

У дусі становища, що, не зважаючи на деконсолідацію в Централі УККА, громадська діяльність на місцях мусить далі продовжуватися організовано, Управа Відділу намітила найнеобхідніші точки пляну праці на найближчий час. Крім заторкнення справи Українського Народного Фонду, намічено влаштувати Свято Самостійности й Соборности України на неділю, 25-го січня 1981 року у формі традиційної академії, а також відзначити річницю Тараса Шевченка спеціяльною програмою Українського Театру на чолі з Володимиром Шашаровським. Свято Шевченка відбудеться у неділю, 8-го березня 1981 року. Ці дати вже тепер подається до відома, щоб інші організації не влаштовували в тому часі своїх імпрез.

На засіданні, що ним проводив голова Відділу, проф. П. Стерчо, а секретарював М. Баранецький, ухвалено ще раз апелювати до українського громадянства підтримувати фінансово Український Культурно-Освітній Центр і Спортовий Осередок „Тризуб", затверджуючи при тому набуття двох додаткових шерів по 250 дол. у Центрі (разом досі на 750 дол. із дуже скромних фондів) та додаток на розбудову площі „Тризуба" в сумі 500 дол.

Крім того продискутовано можливості влаштування Українського Фестивалю музики, пісні й танку „Гомін України" у міському амфітеатрі Рабин Гуд Делл, а також рішено відбути переложені Загальні Збори Відділу УККА в неділю, 21-го грудня 1980 року, год. 2:00 по полудні, в приміщеннях УСО „Тризуб".

Управа Відділу привітала рішення Українського Культурно - Освітнього Центру, що його очолює д-р О. Черник, стати членом Відділу УККА у Філядельфії, як і делегованого центром представника — Дмитра Ткачука. Висловлено вдячність 98-му Відділові Союзу Українок Америки за те, що членкині цього Відділу взяли на себе нелегке завдання підготовити українську участь у програмі „Різдво — Етнічні Святкування" у Гаррісбургу, Па., що триватиме від 7-го грудня 1980 до 7-го січня 1981 року. Ці святкування влаштовує Губернаторова Дорадча комісія для справ спадщин, що її очолює адв. Антоні В. Новосайтіс. У неділю, 7-го грудня ц.р., у відкритті цих різдвяних святкувань візьме участь губернатор Пенсильванії Дик Торнбург. Управа Відділу вирішила дати невеличку фінансову допомогу на покриття коштів українців у цій програмі.

Дивні шляхи...

(Закінчення зі с тор. 2)

якій би то формі не було. Тоді, зрозуміло, Москва нашле своїх „спеціялістів", які будуть „проповідувати" „успішну" совєтську систему правління, та ці „свободи", якими ніби „втішаються" ісламські народи в Совєтському Союзі. Отже, провідними цілями Москви у її допомозі двом воюючим сторонам — є защепити зародки совєтизму, не зважаючи на те, що в Ірані Москва пробувала встановити свої впливи довгі роки — без видимого успіху.

Америка, яка, на жаль, не має доброго атуту у своїх руках, повинна щонайменше сторпедувати таку політику публічно цим виявляючи дволичну стратегію Брежнєва та Москви.

Авторський вечір У. Любович у Філядельфії

Завдяки жінкам із Окружної Управи СУА, а головно, невтомній культурно-освітній референтці Людмилі Чайківській, відбувся у неділю, 16-го листопада ц.р., у Філядельфії авторський вечір Уляни Любович.

Всім, хто походить зі Львова, чи жив там у передвоєнні роки, відомо, що Уляна, чи Ляся, як загально її називають, — це дочка св. п. д-ра Володимира й Дарії з Шухевичів Старосольських. Батько її адвокат, завзятий оборонець українських політичних в'язнів на польських процесах, мати — піяністка, тендітну постать якої добре пам'ятають усі колишні учні Музичного Інституту ім. М. Лисенка.

Вечір відкрила голова Окружної Управи Наталія Даниленко, після чого проф. Богдан Романенчук подав коротку оцінку творчости Уляни Любович. Свої твори — спогади й оповідання, читала авторка сама, крім двох віршів, які з почуттям і гарною дикцією прочитала талановита членка Театральної Студії Молоді Роксоляна Чорпіта. Слід відзначити, що душею цієї студії є її керівник артист Володимир Шашаровський, який провадить її без будь-якої матеріяльної користи довгими роками. Яка шкода, що в Філядельфії немає сталого театру, де наш театральний доріст міг би широко розпростерти свої крила.

Ляся прочитала спогади про д-ра Бориса Кудрика та малого скрипаля Михася, а теж кілька оповідань. Зворушливі були оповідання про Галину — під якою не важко розпізнати авторку, — яка, заблукавши взимку в казахських степах і щасливо оминувши вовчу зграю, малощо не замерзла в снігах, і про лемка, який не знати звідки повернувся в рідні сторони. Прийшовши на поріг своєї предківської хати, цей вигнаний чоловік перехрестився й поцілував його. Повторивши це кілька разів, довів неправних жителів його хати до того, що вони, не витримавши нервової напруги, з неї втекли й хата залишилась порожньою. Треба погодитись з проф. Б. Романенчуком, що це було найкраще оповідання у цьому жанрі.

Та перлиною вечора було оповідання „Подорожую", написане з притаманним Старосольським гумором, із знанням дитячої психіки, без зайвих описів і розтягнень, що з наче намальованими постаттями врізалося у пам'ять усіх присутніх. Думаю, що якщо б авторка написала ще декілька таких оповідань і видала їх окремою книжкою, то мала б великий успіх. При тому послухала б поради сеньйора наших критиків д-ра Луки Луцева й не залишалася б авторкою тільки однієї книжки.

У двох віршах, чи радше поезіях, бо такими вони є, — „Тузі", написаній верлібром і відзначений на конкурсі СФУЖО, та римованій, сердечній і безпосередній „Мрії", в якій відчувається музикальність матері авторки, Уляна Любович виявляє ще одну сторінку свого таланту. Проте авторка зарікається, що віршів більше не писатиме й при тому повторяє жарт з „Лиса Микити", що, маючи їх лише два, з яких один відзначений, має відзначено 50 відсотків своєї віршованої творчости, а при більшій кількости відсоток знизився б.

Вечір прикрасили дві пісні у виконанні сопрано Юлії Шашаровської при вправному акомпаньяменті піяністки Лідії Бульби. Перша пісня „Чи тямиш ще?" музика Станислава Людкевича до слів батька Лясі; друга — „Зелені гори" музика В. Стон-Балтаровича до слів Лесі Українки.

Провадила вечір Людмила Чайківська вільно й уміло, свої слова переплітаючи то дотепами, то цитатами з письменників чи поетів, а то й дрібкою філософії, що стало дуже гарним орнаментом цілости.

Цим удалим авторським вечором українське жіноцтво доказало ще раз, що, крім праці вдома й поза ним, займається не тільки допомогою політичним в'язням і їхньою обороною, але й сприяє українським письменникам.

Міра Гармаш

У ВАШІНҐТОНІ ПІДПИСАНО в понеділок, 17-го листопада, документ про передання самоуправи мешканцям островів Паляв, Мікронезія, на Тихому океані. Є це згідно з традиційною американською політикою передавати самоуправу теренам, які були під управою американців, а чиїх населення рішило більшістю голосів перебрати самоуправу. На підставі підписаного документу мешканці Паляв перебирають усі справи у свої руки, а тільки оборона надалі буде в руках ЗСА. Американський уряд добровільно погодився в майбутньому давати щорічну дотацію мешканцям Паляв в сумі 90 мільйонів на протязі 15 років, а крім цього ще й 30 мільйонів річно для реалізації різних програм. Очевидно, що совєтські представники в ОН засудили таке американське поступування, як „вияв імперіялізму".

РОЗХОДЖЕННЯ, А НАВІТЬ ВОРОЖНЕЧА між арабськими і в ширшому між ісламськими країнами доходить до такого стану, що існує можливість постання тривалих ворогуючих між собою бльоків. Постання з ініціятиви президента Анвара ель-Садата Ісламсько-арабської ліги, яка виростає на противагу дотеперішній Арабській лізі, глибокі розходження в Арабській лізі, постання двох ворожих таборів у конфлікті Ірак-Іран викликують намагання серед деяких ісламських і арабських кіл пробувати рятувати положення й не допустити до повного розвалу донедавна існуючого спільного фронту арабських держав. Включилася у ті заходи також Ісламська конференція, що її очолює пакістанський президент Мохаммед уль-Гак. Як подали офіційні джерела з Абу Дгабі, З'єднані арабські емірати, в січні заплянована відбути спільну, з черги третю нараду Ісламської конференцію. Для підкреслення її всеісламської ваги вона заплянована на половину січня 1981 у Мецці, Савдійська Арабія, головному релігійному осередку ісляму.

НОВООБРАНИЙ ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН, після однотижневого перебування у Вашінґтоні, від'їхав до Лос Анджелесу в Каліфорнії, забравши зі собою листу понад 70 прізвищ людей, які були рекомендовані його найближчими співробітниками на кабінетні пости в його Уряді, який розпічне працю після інавгурації президента 20-го січня 1981 року.

ПОДЯКА

В дні 6-го березня 1980 року, по довгій та важкій недузі, відійшла від нас у Вічність

наша Найдорожча та Незабутня

МАМА, СЕСТРА І БАБУНЯ

бл. п.

ОЛЕНА МИР

Цією дорогою хочемо висловити нашу найсердечнішу подяку Тим Всім, що взяли участь у Парастасі та похоронах.

Щиро дякуємо Всечеснішим Отцям: о. митратові Мирославові Харині, за участь у відправі Парастасу, о. крилошанинові Томі Барилякові — пароховi церкви св. о. Миколая за переведення похоронних відправ та о. Володимирові Пелехові за співучасть у похоронних відправах.

Дуже дякуємо Преподобним Сестрам ЧСВВ з української католицької школи св. о. Миколая за участь у похоронах.

Щиро дякуємо Хорові при церкві св. о. Миколая, Його Диригентові п. мґр. Романові Книшеві та п. Евгенові Білинському за звеличання похоронних відправ.

Складаємо сердечну подяку Приятелям і Знайомим, що своєю участю в похоронах віддали останню прислугу Покійній та відпровадили Її до місця Вічного Спочинку.

Сердечно дякуємо за квіти на домовину Покійної, письмові, телефонічні та усні вияви співчуття і слова розради в днях нашого смутку.

Щира подяка Усім, що зложили пожертви на Поминальні Відправи, церковні, добродійні та громадські цілі.

Сердечно дякуємо Дорогим Паням, що допомогли нам у похороннім прийнятті, а похоронному заведенню — Родині М. Насевичів за зразкове переведення похоронів.

Нехай Всевишній Господь нагородить Усіх щедрими ласками.

БОГДАН МИР — син з родиною

Замість квітів на могилу

бл. п.

БОГДАНА ВОЛОДИМИРА ПРИТУЛИ

зложили пожертви на Катедру Українознавства при Гарвардському Університеті:

Д-р Андрій і Лідія Лемішка	$25.00
Роман і Наталія Мартинюк	25.00
Марія Мулькевич	25.00
Д-р Омелян і Елфріда Дерій	20.00
Олег і Ірина Траска	20.00
Д-р Дмитро і Дарія Кострубяк	15.00
Марія Зелинська-Олівер	15.00
Ангела Таланова	10.00
Олекса і Марійка Мотиль	10 00
Галина Дакота	10.00
Володимир і Наталія Романовські	10.00
Володимир і Ольга Сушко	10 00
Микола і Оксана Коропецькі	10 00
Евгенія Чорняк	10.00
Адам і Лідія Марковські	10.00
о. Анатоль і Марія Булавка	10 00
Оксана Калиновська	10 00
Петро і Ганна Самутин	10 00
Марія Котик	10 00
Михайло і Марія Захарків	10 00
Роман Михайлишин	10 00
Павлина Білокінь	10 00
Василь і Стефанія Татчин	5 00
Богдан і Анна Чапельські	5 00
Марія Хархаліс	5 00
Александер і Стефанія Дуда	5.00
Елевтерий Павлюк	4 00
Маруся Зозуляк	3 00
Родина Притули і Петріни	50.00

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

нашого Найдорожчого і Незабутнього

БРАТА

бл. п.

МИКОЛИ ПИЛЯ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДОЮ

Неділя, 30-го листопада 1980 р. в Катедрі при Franklin St., Philadelphia, Pa. **і**
понеділок, 1-го грудня 1980 р., в Трентоні, Н. Дж., о 9-ій год. рано в церкві св. Йосафата при 1195 Deutz Avenue.

Про участь і молитви за спокій душі Покійного прохають:

брат МИХАЙЛО і АННА з ріднею в Америці
брат ВАСИЛЬ і сестра ОЛЕНА з ріднею в Україні

СВЯТА СОФІЯ РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ В ЗСА

СТАНОВИЩЕ ТОВАРИСТВА СВЯТА СОФІЯ

З огляду на важливість і розвиток сучасних подій у Вселенській Церкві та Помісній Українській Католицькій Церкві, які матимуть напевно вирішальне значення для дальшого існування та розвитку УКЦеркви — матірньої на Батьківщині і дочерній в діяспорі, уважаємо за відповідне ствердити наступне:

— Свята Софія релігійне Товариство Українців Католиків в ЗСА постало за ініціятивою, благословенням і під покровом БЛАЖЕННІШОГО ПАТРІЯРХА ЙОСИФА І — Первоієрарха Української Католицької Церкви.

— Згідно зі статутом, завданням Т-ва Св. Софія, правного власника Патріярших надбань й інституцій, є дбати про їхнє удержання та допомагати у їхній науковій та видавничій праці.

— Особливим завданням являється забезпечення Українського Католицького Університету та його філій. 1000-літна історія Української Церкви та християнська культура нашого народу, скроплені протягом століть кров'ю її мучеників, кладуть на нас великий, а заразом почесний обов'язок.

— Майбутній розвиток та ріст нашої Церкви так на Батьківщині як і в розсіянні не дозволяють на будьяке капітулянство в принципах, на яке зараз полягає Її існування, а це: Помісність і Патріярхат.

— БЛАЖЕННІШИЙ ПАТРІЯРХ ЙОСИФ після повороту з неволі ці ідеї наново видвигнув і почав їх практичне здійснювання.

— Тому „Св. Софія" як твір Ісповідника Віри Їх Блаженства Патріярха Йосифа, спираючися на провідну ідею свого основоположника та маючи до диспозиції відповідні фонди буде завжди працювати для практичного здійснення Помісности і Патріярхату Української Католицької Церкви, на добро майбутніх поколінь нашого народу так на рідних землях як і в розсіянні.

За Товариство Свята Софія в ЗСА

Д-р Романа Навроцька
заступник голови

Проф. Леонід Рудницький
секретар

Ділимося сумною вісткою, що 24-го листопада 1980 р. відійшов у Вічність на 72 р. життя

бл. п.

ОСИП КРАВЧИШИН

ПАНАХИДА — у п'ятницю, 28-го листопада 1980 року о год. 7-ій веч. в пох. зав. Насевичів при Френклін і Бравн вулицях у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН — в суботу, 29-го листопада, 1980 р. о год. 8:30 ранку з того ж пох. заведення до катедри Непорочного Зачаття ПДМ, а відтак на цвинтар на Факс Чейсі.

Залишений у смутку
приятель — ІВАН ДЗІНДЗЮРА з родиною

Українська Музична Фундація

з глибоким смутком повідомляє, що 14-го листопада 1980 року, відійшов у Вічність

бл. п. проф.

ВОЛОДИМИР ГРУДИН

член Директорія Української Музичної Фундації, один з найвизначніших сучасних українських композиторів, професор Київської Консерваторії, Музичного Інституту у Львові й Українського Музичного Інституту Америки, музиколог, публіцист і критик.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Президія Української Музичної Фундації

Відбувся крайовий з'їзд Братства кол. Вояків 1-ої УД УНА

В суботу, 25-го жовтня, відбувся в Шератон готелі в Торонто 16-ий Делегатський з'їзд Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії, Української Національної Армії, в котрому взяло участь 39 делегатів, де були заступлені всі станиці Канади.

Наради з'їзду проводила президія в складі: Андрій Коморовський — голова, Роман Самотулка й Іван Шостак — секретарі. До почесної президії були запрошені: голова Головної управи д-р Мирослав Малецький, сотник Богдан Панчук (гість), хор. Степан Максимюк і капелян Торонтонської Станиці о. Володимир Шараневич.

Зі звітів керівних органів, та із важливіших справ варто відмітити наступне: за час дворічної каденції голова Крайової управи мгр Василь Верига завдяки його професійним конференціям відвідав багато станиць, порозкидуваних у великих віддалях просторої Канади, як Ванкувер, Едмонтон, Вінніпег, Монтреаль, Гамілтон, Сент Кетеринс і інші. В зустрічах з побратимами по зброї інформував їх про працю Крайової управи і видавничу діяльність Головної управи.

Крайовій Управі довелося аж два рази виступати в обороні доброго імені нашої Дивізії та Братства Дивізійників. Напад зробив польський тижневик „Звйонзковєц", очорнюючи українців, що вони, так би мовити, вислуговувалися німцям у час Другої світової війни, а частини Дивізії несли варту коло концентраційних таборів. Другий напад на Братство зробив англомовний щоденник „Торонто Сандей Стар", де було сказано, що дивізійники є воєнні злочинці. В статті очорнено Дивізію „Галичина" і наше Братство та його станиці.

За певними заходами Крайової управи і допомогою члена Братства адвоката Ярослава Ботюка щоденник „Старт" перепросив Братство відповідною статтею на сторінках своєї газети, також прислав перепрошуючого листа нашому адвокатові. З польським „Звйонзковцем" справа ще не закінчена.

В місяці лютому цього року Крайова управа передала свої архіви для збереження в державно-провінційному архіві, яким завідує „Історичне Товариство багатокультурности Онтаріо". В. Верига закликав всі станиці, зокрема в Онтаріо, щоб передали архіви для переховування цій державній інституції.

Мирослав Бігус звітував про видавничі справи Головної управи Братства, а головно про журнал „Вісті Комбатанта", що є єдиним українським військовим журналом у світі. Між іншим він дав звіт про працю „Міжкомбатантського комітету", що його він очолює і який створився в Торонто дев'ять років тому з представників всіх комбатантських організацій Торонто, пізніше Гамілтону й інших поблизьких міст.

Цей комітет створений на те, щоб кожного року пізньою осінню влаштовувати т. зв. „Баль Комбатантів", весь прибуток якого йде на загальногромадські цілі. Крім здобуття поважної суми грошей для громади, ці імпрези заохотили до збільшення членства різних комбатантських організацій і нав'язання товариського співжиття. М. Бігус закликав управи станиць виявити ініціятиву та створити на їхніх теренах подібну акцію.

За допомогою референта з причини неприсутности мгр Богдана Кальби реферував В. Верига. Він відвідав Німеччину і мав наради в справі допомоги з Управою СУВІ (Союз Українських Воєнних Інвалідів), куди Крайова управа Канади кожного року слала поважну суму грошей.

За час каденції допомогова референтура видала коло 8-ми тисяч долярів допомоги, що була уділена потребуючим членам-дивізійникам, що живуть в Україні й інших частинах світу; пенсіонерам-членам Братства; нашим дисидентам у час їх появи у вільному світі. Найбільше допомоги пішло в Україну.

Для Делегатського з'їзду надійшло кілька привітів, між іншим — від Голови управи Української Стрілецької Громади, Товариства кол. Вояків УПА, Об'єднання бувших Вояків УПА й інші. Сотник Богдан Панчук зложив привіт від Українського Канадського Легіону. Він у своєму слові після привіту повідомив, що Легіон вислав протестного листа до „Торонто Стар" за напад на Братство Дивізійників.

Повертаючись до тих двох нападів, про які згадано вище, де очернено не лише Дивізію і Братство, але українців у загальному, доводиться з прикрістю ствердити, що наші політичні партії не жаліють паперу ні часу на поборювання одні одних, чим витворюють штучні поділи, але в них не знайшлося відваги виступити в обороні чести українців. Всі немов би води в рот набрали. Це сумна наша дійсність.

Сот. Б. Панчук поділився своїми враженнями з поїздки до Англії, де відвідав СУБ, і розповів, в якому стані зберігаються дивізійні архіви; деякі занедбані, багато з них погризли миші, а частина їх згоріла.

Братство в останніх двох роках понесло великі втрати серед провідних членів; відійшли в засвіти два генерали — Павло Шандрук і Михайло Крат, два члени Крайової управи — сот. Богдан Підгайний і сот. Степан Гуляк.

Після уділення абсолюторії вибрано на слідуючу дворічну каденцію нову Управу, головою якої став д-р Остап Сокольський. До Управи ввійшли: мгр Василь Верига, Василь Палієнко, Роман Бойцун, Іван Падик, Осип Мудрий, мгр Богдан Кальба, Володимир Пальчук, мирослав Бігус, Андрій Коморовський, Богдан Співак, Лев Бабій, Богдан Дусанівський і Роман Колісник. До Контрольної комісії були вибрані: Роман Чолкан, Володимир Гузар, Іларіон Кушніренко, Добромир Казанівський і Зенон Кобилянський. Товариський суд: одр Євген Камінський, Степан Максимюк і Ярослав Цьвікліевич.

В дискусії над пляном праці найбільше були порушені видавничі справи Братства, справи Капітули, співпраця і плекання вояцької дружби, допомогові справи потребуючим, справи організаційного порядку й інші.

На пропозицію резолюційної комісії з'їзд дав признання магістрові Василеві Веризі за його публіцистичну працю з правдивими інформаціями щодо Дивізії, книжку п. н. „Дорога Другої світової війни".

Після нарад увечорі в тому ж готелі відбулася спільна вечеря і зустріч членів Торонтонської станиці і їх родин з делегатами-учасниками з'їзду. Тут надзвичайні промови виголосили мгр Василь Верига та новообраний голова д-р Остап Сокольський. Роман Колісник виступав з веселим фейлетоном, теж Дмитро Ковч бавив присутніх веселими анекдотами. Вечір вміло навесело вів Мирослав Бігус. Господарем з'їзду і вечері була Торонтонська станиця.

Іван Шостак

Успіхи ансамблю "Волошки"

Танцюристки ансамблю "Волошки" виконують "Вітаємо"

Філядельфія, Па. (Л.Шанковський) — Філядельфійський улюблений український мистецький ансамбль "Волошки", мистецький керівник Зоя Граур Корсун, виступив тут у неділю, 8-го червня, в авдиторії середньої школи Норт Іст з концертом українського танцю. Концерт був тріюмфуюче-успішним для ансамблю і його мистецького керівника, й після останнього танцю захоплена публіка, яка майже виповнила залю, нагородила виконавців заслуженою овацією.

"Волошки" робили все можливе, щоб задовольнити публіку, велика частина якої була неукраїнською. Глядачі були зворушені, вітаючись танцюристами й учнями школи ансамблю "Волошки".

Сама школа має коло 70 учнів у своїх початкових, середніх та заавансованих клясах, які працюють під керівництвом Зої Граур Корсун з допомогою інструкторів танців: Софії Януш, Ніни Пацовської, Олександра Граура і Тараса Левицького всі вони члени ансамблю "Волошки". Постійне існування школи ансамблю — це незвичайно здорове явище. Це запорука, що ансамбль переживе байдужність тієї частини української публіки, яка потопає в сенсаційних програмах на телевізії. Тріюмф концерту показує, що "Волошки" й надалі відстоюватимуть свою високу репутацію з доброзичливою допомогою батьків і любителів танців.

Ансамбль зараз на творчій висоті, але виникає проблема, як перетворити любителів-глядачів у фінансових добродіїв, та як притягнути до себе ширшу публіку. Теперішні танцюристи ансамблю є дуже добрі. Їхня талановитість ставить їх поміж найліпшими українськими артистами Північної Америки. Але їм потрібна фінансова допомога, щоб зробити цей ансамбль репрезентативним українським ансамблем, який був би спроможний подорожувати по Північній Америці і Европі. Автор цього допису, поставши свою допомогу ансамблеві, запитує: Хто буде наступним жертводавцем? "Волошки" заслуговують на підтримку.

Що робить "Волошки" мистецьким танцювальним ансамблем? Мистецтво танцю і захоплення ним танцюристів. Ансамбль цей досяг високого рівня. Тут мистецтво, тут ідеї та вміння перевести ці ідеї в життя, що творить єдність українського традиційного танцю з добре виконаною постановкою. І ми повинні признати, що мистецький керівник ансамблю "Волошки" Зоя Граур Корсун осягнула високого мистецького рівня у своїх танцюристів.

Вона ще дуже молодою почала танцювати, ставши згодом керівником ансамблю. За двадцять років праці в ансамблю "Волошки" вона показала значний талант учительки, хореографа та адміністратора. До її досягнень належить видатний хист до хореографії, який підносить її до естетичного рівня, переплітаючи складні взори традиційних форм. Вона вміє виявити танцювальну традицію багатьох українських генерацій, втримуючи делікатну рівновагу поміж ностальгією традиції і потребами стилізації. Й це виходить це чарівно. Це дає нам можливість оцінити Зою Граур Корсун не лише як дуже віддану молоду вчительку, але також як досвідченого і заслуженого педагога-хореографа, яка, проте, радиться і вживає хореографію інших видатних українських хореографів — Роми Прийми-Богачевської, Маркіяна Комічака, Вадима Сулими, Павла Тараса та інших.

Зовсім не дивно, що під мистецьким керівництвом Зої Граур Корсун ансамбль "Волошки" безсумнівно танцює на професійному рівні, хоча в дійсності ансамбль складається з аматорів. Принаймнше три роки тренування в школі ансамблю, курси українських танців на оселі "Верховина", безперечний талант і підкореність суворій дисципліні — це вимоги для прийняття до ансамблю "Волошки".

Помітно, що дівчата та хлопці мають тренування в балеті. Особливо можна відзначити Єву Безушко, Андрею Олежинську, Лілю Петрик, Софію Януш. Лекції балету включено у програму навчання при ансамблі для всіх його членів. Дівчата ансамблю, а їх 16, дуже добрі, або й відмінні танцюристи. Всі вони гарні, милі, спритні і всі одягнені у традиційних національних строях; заслуга в цьому комітету строїв: Віра Гомик, Лину Кінчак і З.Г.Корсун.

Але що мене найбільше засхочило — це їхня відданість, майже містична віра в потребу їхнього покликання. Дівчата замилувані в танцях не тільки як у засобі для виконання й почуття, але також як у засобі певної філософії життя.

Вони переживали кожний танець і поводились, немов античні жриці богині Лади, виконуючи свої ритуальні обряди. Я ледве впізнав Юлію (дівчина, яка лишається сама при кінці танцю "На базарі"). У кожному їхньому рухові — природна елегантність. Вони вміють переходити до більш стриманого настрою, як це було в прекрасній "Гуцульці", виконаній на балетному рівні; або в гострих і часто різко смішних віньєтках — "Рахівчанка" і "На дозвіллі". Їх гарно виконали Ізидор Ратич, Віра Гомик, Олена Левицька, Борис Михайлів і Олександер Граур.

Хлопці ансамблю "Волошки" — це група молодих людей сильного характеру, які спроможні виконати настроєві точки. Чи це ветеран, Ізидор Ратич (голова екзекутивного комітету "Волошок"), чи елегантний Борис Михайлів, чи жвавий Михайло Крочак, чи жартівливий Олександер Граур, чи серйозний Тарас Левицький, чи інші — всі вони — захоплені, сміливі танцюристи у швидкому стилю українського танцю, але в той самий час їх рухи плавні і здисципліновані.

Вони себе чудово виявляли в "Запорожцях" (хореографія О.Граура і З.Г.Корсун), в стилізованому "Аркані" М.Комічака і, як звичайно, в прикінцевому "Гопаку". Зоя Граур Корсун не боїться швидких темпів, але в "Гопаку" (хореографія М.Жуковина) вона заставила танцюристів виконувати танок в такому дійсно швидкому темпі, що відповідає стилеві справжнього українського гопака.

Це був сильний і блискуче схореографований танець, з віртуозністю — і для хлопців, і для дівчат. Зоя Граур Корсун не боїться уживати в танцях вигуки, що зовсім пасує в гопаку або козачку. В аркані, козачку або гопаку це відповідає стилеві. Ніхто не викрикував, коли танцювали поважний, мінуето-подібний танець "На вечерницях", або навіть під час жвавого "Буковинського танцю", що його блискучо виконали: Ева Безушко, Олександер Граур, Михайло Крочак, Олена Левицька, Ніна Пацовська, Софія Януш.

Треба добавити, що в програму концерту входили "Веснянка", виконана початківцями, якими провадили Ніна Пацовська і Тарас Левицький, "Гопак", виконаний середньою клясою в супроводі Софії Януш і Олександра Граура і "У вишневому садочку", виконане заавансованою клясою, яка вже досягнула досить високого мистецького рівня.

Концерт був цілковито успішним. На закінчення Зоя Граур Корсун розповіла публіці дещо про ансамбль і школу й подякувала всім за їхню ентузіястичну овацію. Їй піднесли квіти і подарунок від учнів. До успіху ансамблю багато причинився колишній музичний керівник д-р Олександер М.Вощенков.

Л. Шанковський

СОВЄТСЬКИЙ ВЧЕНИЙ...

(Закінчення зі с тор. 2)

колишні політичні в'язні зправила отримують дозвіл на виїзд, українцям відмовляють майже на сто відсотків. Навпаки, тих українців, які подаються на виїзд, КГБ переслідує куди суворіше чим інших потенціяльних еміґрантів."

Громадяни із Німецької Демократичної Республіки виїзджають по 6,000 річно до Західньої Німеччини, але кандидатів є в дванадцятеро більше. І тут також, совєтська еміграційна політика є дуже неконсеквентна. Наприклад, німці, що їх повивозили до Казахстану, не одержують дозволу на виїзд, але натомість німці з Молдавії не мають труднощів отримати виїздові візи.

Емігрантська гарячка в СССР створює багато трагедій і надлюдських терпінь: залишення дітей, батьків, втрата рухомого й нерухомого майна, обдурювання властей та приятелів то що та надії й розчарування по приїзді до нових країн після виїзду з СССР.

Однак бажання мільйонів совєтських громадян вихати за всяку ціну з СССР є незламне, що свідчить про скрайнє незадоволення із совєтського політичного і економічного порядку та загального клімату комуністичної диктатури.

ПРЕМ'ЄР КАНАДСЬКОГО ФЕДЕРАЛЬНОГО уряду П'єр Трудо відбуває коротку, бо тільки дводенну, візиту в Парижі. Хоч офіційно подано, що це приватна візита, одначе Трудо відбуває зустрічі з керівними державними чинниками на чолі з президентом Валері Жіскаром д'Естеном і прем'єром Реймондом Барром. Засоби інформації подали дуже мало відомостей про перебіг і висліди, а навіть про теми відбуваних розмов, одначе стало відомим, що не лише загальне політичне положення й складне господарське положення, великою мірою пов'язане зі зростаючими цінами на нафтову енергію, але й інші питання були на денному порядку тих розмов. Обидві сторони висловили своє стурбування існуючими ускладненнями в міжнародних відносинах і бажання шукати виходу з цього.

РОЗПІЧНЕТЬСЯ КУРС ГРИ НА БАНДУРІ

Ню Йорк, Н. Й. — Курс гри на бандурі, що його організує Школа Кобзарського Мистецтва під керівництвом адміністратора Миколи Чорного, розпічнеться тут у Пластовому Домі при 2-ій авеню вже в п'ятницю, 28-го листопада ц.р., о год. 7:30 вечора в горішній залі концертом інструкторів на кобзарських таборах, які продемонструють різні способи гри на бандурах. Після концерту о год. 9-ій вечора відбудеться перша в Ню Йорку забава бандуристів при звуках оркестри „Водограй".

ВИСТАВКА ГРАФІКИ В ГАЛЕРІЇ „МАЯНА"

Ню Йорк, Н. Й. — Від 23-го до 30-го листопада ц. р., в Галерії „Маяна" при 21 Схід 7-ма вулиця, триватиме виставка графіки таких мистців: Г. Венгринович, С. Геруляк, А. Мадай, О. Марищук, В. Масик, М. Роговський, Обаль, І. Остафійчук, М. Шуст.

ПРОПУЩЕНО ПРІЗВИЩЕ АВТОРА

У „Свободі", ч. 245, з п'ятниці, 21-го листопада ц.р., у статті „Журавлиним шляхом" через технічну помилку пропущено прізвище автора Теодора Терена-Юськова. — Ред.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Дозвольте пригадати Вам, що вкладки повинні бути вплачені вже в першому дні місяця, коли припадає чергова платність.

Тому проситься належні вкладки вирівнювати не пізніше, як 25-го дня даного місяця.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ